

A. Ročný výkaz o výskume a vývoji**2****Čas vyplňania formulára**

			1
Čas potrebný na vedenie štatistickej evidencie, na vyhľadanie požadovanej informácie z podkladov účtovnej evidencie alebo štatistickej evidencie, na konzultácie s internými alebo externými odborníkmi pri vyplňaní formulára a na samotné vyplnenie formulára.	hodiny	1	
	minúty	2	

Pod **štatistickou evidenciou** sa rozumie evidencia údajov požadovaných príslušným štatistickým zisťovaním.

Modul sa vyplňa **raz za rok**. V mesačných zisťovaniach sa vyplňa za mesiac september, v štvrťročných za 3. štvrťrok, v polročných za 2. polrok a v ročných a vo viacročných, resp. jednorazových sa modul vyplňa k termínu plnenia spravodajskej povinnosti.

100161**Charakteristika pracoviska výskumu a vývoja**

			1
Odbor vedy a techniky, v ktorom sú prevažne zabezpečované výskumné a vývojové práce	1		
SK NACE5 - hlavná ekonomická činnosť	2		
Sektor podľa Frascati manuálu	3		

23**Zamestnanci výskumu a vývoja (VV)**

			Celkový počet zamestnancov VV počas sledovaného roku vo fyzických osobách		Počet zamestnancov VV vo FTE (v človekorokoch)		
			spolu	z toho ženy	Spolu	z toho ženy	
			1	2	3	4	
Zamestnanci výskumu a vývoja spolu	1						
v tom	výskumníci	2					
	technici a ekvivalentný personál	3					
	pomocný personál	4					
Zamestnanci výskumu a vývoja podľa vzdelania (z riadku 1)	5	x	x	x	x		
v tom	s VŠ a vyššou kvalifikáciou	6					
	v tom	s VŠ vzdelaním 1. stupňa	7				
		s VŠ vzdelaním 2. stupňa	8				
		s VŠ vzdelaním 3. stupňa	9				
	z riadku 6 s vedeckou hodnosťou alebo vedecko-pedagogickým titulom	10					
	s vyšším odborným vzdelaním	11					
	so stredným vzdelaním	12					
so základným vzdelaním	13						
Výskumníci podľa vzdelania (z riadku 2)	14	x	x	x	x		
v tom	s VŠ a vyššou kvalifikáciou	15					
	v tom	s VŠ vzdelaním 1. stupňa	16				
		s VŠ vzdelaním 2. stupňa	17				
		s VŠ vzdelaním 3. stupňa	18				
	s vyšším odborným vzdelaním	19					
	so stredným vzdelaním	20					
so základným vzdelaním	21						
Kontrolný súčet (r. 1 až 21)	KS						

Tento modul vyplňajú spravodajské jednotky za všetky činnosti výskumu a vývoja, vrátane vysokých škôl, ktoré vykazujú v tomto module len zamestnancov výskumu a vývoja.

Ukazovateľ FTE za zamestnanca (v stĺpcoch 3 a 4) sa vypočíta **na 1 desatinné miesto** podľa vzorca:

Súčet odpracovaných hodín zamestnanca na činnostiach výskumu a vývoja za sledovaný rok / 2000

		Celkový počet zamestnancov VV počas sledovaného roku vo fyzických osobách		Počet zamestnancov VV vo FTE (v človekorokoch)	
		spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
		1	2	3	4
Zamestnanci výskumu a vývoja spolu		1			
v tom	výskumníci	2			
	technici a ekvivalentný personál	3			
	pomocný personál	4			
Zamestnanci výskumu a vývoja podľa vzdelania (z riadku 1)		5	x	x	x
v tom	s VŠ a vyššou kvalifikáciou	6			
	v tom	s VŠ vzdelaním 1. stupňa	7		
		s VŠ vzdelaním 2. stupňa	8		
		s VŠ vzdelaním 3. stupňa	9		
	z riadku 6 s vedeckou hodnosťou alebo vedecko-pedagogickým titulom	10			
	s vyšším odborným vzdelaním	11			
	so stredným vzdelaním	12			
	so základným vzdelaním	13			
Výskumníci podľa vzdelania (z riadku 2)		14	x	x	x
v tom	s VŠ a vyššou kvalifikáciou	15			
	v tom	s VŠ vzdelaním 1. stupňa	16		
		s VŠ vzdelaním 2. stupňa	17		
		s VŠ vzdelaním 3. stupňa	18		
	s vyšším odborným vzdelaním	19			
	so stredným vzdelaním	20			
	so základným vzdelaním	21			
Kontrolný súčet (r. 1 až 21)		KS			

Tento modul vyplňajú len vysoké školy, a to za pedagogických zamestnancov vysokých škôl. **Študenti v doktorandských študijných programoch, ktorí sa podieľajú na VV činnosti, ale nie sú zamestnancami vysokej školy, sa v tomto module nevykazujú,** uvedú sa v module 100411 v riadkoch 13 až 16.

Ukazovateľ FTE za zamestnanca (v stĺpcoch 3 a 4) sa vypočíta **na 1 desatinné miesto** podľa vzorca:
 Súčet odpracovaných hodín zamestnanca na činnostiach výskumu a vývoja za sledovaný rok / 2000.

		Celkový počet osôb vo VV počas sledovaného roku vo fyzických osobách		Počet odpracovaných hodín vo výskume a vývoji osobami uvedenými v stĺpci 1 resp. 2	
		spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
		1	2	3	4
Interní pracovníci pracujúci majitelia a neplatení rodinní príslušníci vo výskume a vývoji spolu ¹⁾		1			
v tom	výskumníci	2			
	technici a ekvivalentný personál	3			
	pomocný personál	4			
Externí pracovníci – neplatení osoby, ktoré v organizácii v sledovanom roku pracovali alebo vypomáhali vo výskume a vývoji a nepoberali žiadnu mzdu ani odmenu za vykonanú prácu spolu ²⁾		5			
v tom	výskumníci	6			
	technici a ekvivalentný personál	7			
	pomocný personál	8			
Externí pracovníci – platení osoby pracujúce vo výskume a vývoji na dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru, vrátane konzultantov a prenájatých osôb spolu		9			
v tom	výskumníci	10			
	technici a ekvivalentný personál	11			
	pomocný personál	12			
Študenti doktorandského štúdia (ktorí nie sú zamestnancami) spolu ³⁾		13			
v tom	výskumníci	14			
	technici a ekvivalentný personál	15			
	pomocný personál	16			
Osoby zúčastňujúce sa na riešení úloh v rámci VV grantov (nezahrnutých do počtu zamestnancov vnútorného VV v moduloch 23, 24 ani do iných kategórií tohto modulu) spolu		17			
v tom	výskumníci	18			
	technici a ekvivalentný personál	19			
	pomocný personál	20			
Kontrolný súčet (r. 1 až 20)		KS			

¹⁾ vyplňajú len organizácie patriace do podnikateľského a súkromného neziskového sektora

²⁾ vyplňajú len organizácie patriace do vysokoškolského a súkromného neziskového sektora

³⁾ vyplňajú len organizácie patriace do vysokoškolského a štátneho (vládneho) sektora

		Celkový počet výskumníkov počas sledovaného roku vo fyzických osobách		z toho novoprijatí v sledovanom roku vo fyzických osobách		Počet odchádzajúcich v sledovanom roku vo fyzických osobách	
		spolu ¹⁾	z toho ženy ²⁾	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy
		1	2	3	4	5	6
Menej ako 25 rokov	1						
25 až 34 rokov	2						
35 rokov	3						
36 až 40 rokov	4						
41 až 44 rokov	5						
45 až 54 rokov	6						
55 až 64 rokov	7						
65 a viac rokov	8						
Kontrolný súčet (r. 1 až 8)	KS						

¹⁾ Údaj v riadku kontrolného súčtu v stĺpci 1 tohto modulu sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 1 z modulu 23 a na riadku 2 v stĺpci 1 z modulu 100411 vo všetkých spravodajských jednotkách **okrem** vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt a organizácií vo vládnom sektore. U vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt sa kontrolný súčet v stĺpci 1 rovná súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 1 z modulov 23 a 24; u organizácií vo vládnom sektore sa kontrolný súčet v stĺpci 1 rovná údaju na riadku 2 v stĺpci 1 v module 23.

²⁾ Údaj v riadku kontrolného súčtu v stĺpci 2 tohto modulu sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 2 z modulu 23 a na riadku 2 v stĺpci 2 z modulu 100411 vo všetkých spravodajských jednotkách **okrem** vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt a organizácií vo vládnom sektore. U vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt sa kontrolný súčet v stĺpci 2 rovná súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 2 z modulov 23 a 24; u organizácií vo vládnom sektore sa kontrolný súčet v stĺpci 2 rovná údaju na riadku 2 v stĺpci 2 v module 23.

Do počtu výskumníkov je potrebné zahrnúť v podnikateľskom sektore a v súkromnom neziskovom sektore aj pracujúcich majiteľov a neplatených rodinných príslušníkov z riadku 2 modulu 100411. **Do počtu interných výskumníkov sa nezapočítavajú externí pracovníci – neplatení, platení ani študenti doktorandského štúdia a osoby zúčastňujúce sa na riešení úloh v rámci VV grantov.**

Názov krajiny		Kód krajiny	Celkový počet výskumníkov počas sledovaného roku vo fyzických osobách	
			spolu ¹⁾	z toho ženy ²⁾
		1	2	3
	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			
	13			
	14			
	15			
Kontrolný súčet (r. 1 až 15)	KS	x		

¹⁾ Súčet riadkov za všetky krajiny v stĺpci 2 tohto modulu sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 1 z modulu 23 a na riadku 2 v stĺpci 1 z modulu 100411 vo všetkých spravodajských jednotkách **okrem** vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt a organizácií vo vládnom sektore. U vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt sa kontrolný súčet v stĺpci 2 rovná súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 1 z modulov 23 a 24; u organizácií vo vládnom sektore sa kontrolný súčet v stĺpci 2 rovná údaju na riadku 2 v stĺpci 1 v module 23.

²⁾ Súčet riadkov za všetky krajiny v stĺpci 3 tohto modulu sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 2 z modulu 23 a na riadku 2 v stĺpci 2 z modulu 100411 vo všetkých spravodajských jednotkách **okrem** vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt a organizácií vo vládnom sektore. U vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt sa kontrolný súčet v stĺpci 3 rovná súčtu údajov na riadku 2 v stĺpci 2 z modulov 23 a 24; u organizácií vo vládnom sektore sa kontrolný súčet v stĺpci 3 rovná údaju na riadku 2 v stĺpci 2 v module 23.

Do počtu výskumníkov je potrebné zahrnúť v podnikateľskom sektore a v súkromnom neziskovom sektore aj pracujúcich majiteľov a neplatených rodinných príslušníkov z riadku 2 modulu 100411. **Do počtu interných výskumníkov sa nezapočítavajú externí pracovníci – neplatení, platení ani študenti doktorandského štúdia a osoby zúčastňujúce sa na riešení úloh v rámci VV grantov.**

		Spolu (v EUR)	z toho zo štátnych zdrojov
		1	2
Výdavky na výskum a vývoj (r. 2 a r. 7)		1	
Kapitálové výdavky		2	
v tom	pozemky a budovy	3	x
	stroje a zariadenia	4	x
	kapitalizovaný počítačový softvér ¹⁾	5	x
	ostatné produkty duševného vlastníctva	6	x
Bežné výdavky ²⁾		7	
v tom	osobné náklady zamestnancov vo VV	8	x
	odmeny podľa dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru	9	x
	štipendiá pre študentov doktorandského štúdia	10	x
	nákup služieb	11	x
	nákup materiálu na VV	12	x
	ostatné bežné náklady	13	x
Kontrolný súčet (r. 1 až 13)		KS	

¹⁾ Finančné prostriedky na nákup softvéru, ktorý sa používa vo vnútornom výskume a vývoji sa vykazujú nasledovne: ak je softvér používaný viac ako rok, uvedú sa do kapitálových výdavkov (riadok 5), ak je softvér používaný jeden rok alebo menej, uvedú sa do ostatných bežných nákladov (riadok 13). Finančné prostriedky venované na vlastný vývoj softvéru sa vykážu tak v osobných nákladoch ako aj v materiálových nákladoch.

²⁾ Do bežných výdavkov sa zahŕňajú aj výdavky za externých pracovníkov výskumu a vývoja uvedených v module 100411 nasledovne: v riadku 9 sa uvedú výdavky za osoby pracujúce vo výskume a vývoji na dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru, vrátane konzultantov a prenájatých osôb, ako aj prostriedky poskytnuté osobám v rámci VV grantov; v riadku 10 sa uvedú štipendiá študentov doktorandského štúdia, ktorí nie sú zamestnancami (osoby vykázané v module 100411 v riadku 13). Do bežných výdavkov sa započítavajú aj vynaložené prostriedky za tie činnosti, za ktoré sa vykonávajú osoby nezapočítavajú do počtu výskumno-vývojových pracovníkov (interných alebo externých), a to: v riadku 11 - výdavky na nákup priamych služieb, ktoré slúžia pre vykonávanie vnútorného výskumu a vývoja, napr. manažérske, administrátorské, technické, úradnícke práce atď. (nie je v dohode s dodávateľom špecifikované koľko a ktoré osoby danú službu majú vykonávať, preto sa počet osôb v module 100411 nevykáže, ale príslušné výdavky sa uvedú v tomto riadku); v riadku 13 (ostatné bežné náklady) sa uvedú výdavky za vykonávanie nepriamych služieb, napr. pomerná časť výdavkov za upratovanie, údržbu, činnosť bezpečnostnej služby, knižníc, výpočtových stredísk rutinného charakteru.

		Výdavky na výskum a vývoj (v EUR) ¹⁾	z toho bežné výdavky ²⁾
		1	2
Základný výskum	1		
Aplikovaný výskum	2		
Vývoj	3		
Kontrolný súčet (r. 1 až 3)	KS		

¹⁾ Vykážu sa celkové výdavky na výskum a vývoj, v tom na uvedené druhy výskumnej činnosti, t. j. údaj v riadku kontrolného súčtu sa musí rovnať riadku 1 v stĺpci 1 modulu 25.

²⁾ Vykážu sa celkové bežné výdavky na výskum a vývoj, v tom na uvedené druhy výskumnej činnosti, t. j. údaj v riadku kontrolného súčtu sa musí rovnať riadku 7 v stĺpci 1 modulu 25.

			Výdavky na VV podľa zdrojov financovania (v EUR) ¹⁾	
			1	
Domáce zdroje (od subjektov v SR)			1	
v tom	podnikateľské		2	
	v tom	vlastné zdroje podniku	3	
		od iných podnikov v tej istej skupine podnikov	4	
		od iných podnikov mimo tej istej skupiny podnikov	5	
	štátne (vládne)		6	
	v tom	vlastné zdroje organizácie	7	
		ústredná štátna správa bez VUF	8	
		miestna štátna správa bez VUF	9	
		verejné všeobecné univerzitné fondy - VUF (dotácie)	10	
	vysokých škôl		11	
	v tom	vlastné zdroje organizácie	12	
		prostriedky iných vysokých škôl	13	
	súkromných neziskových organizácií		14	
v tom	vlastné zdroje organizácie	15		
	prostriedky iných súkromných neziskových organizácií	16		
Zahraničné zdroje			17	
v tom	podnikateľské		18	
	v tom	podniky v rámci tej istej skupiny	19	
		iné podniky	20	
	štátne (iné národné vlády)		21	
	vysokých škôl		22	
	súkromných neziskových organizácií		23	
	zo štrukturálnych fondov EÚ		24	
	z ostatných zdrojov medzinárodných organizácií a inštitúcií		25	
Kontrolný súčet (r. 1 až 25)			KS	

¹⁾Vykážu sa celkové výdavky na výskum a vývoj, v tom zo zdrojov uvedených v module, t. j. súčet riadkov 1 a 17 sa musí rovnať riadku 1 v stĺpci 1 modulu 25.

			Výdavky na VV podľa typu financovania (v EUR) ¹⁾	
			1	
Interné financovanie vnútorného VV			1	
Externé financovanie vnútorného VV			2	
v tom	výmenné – zmluvný výskum (výsledky VV sú poskytnuté financujúcemu subjektu)		3	
	transfer prostriedkov vrátane VUF (výsledky VV nie sú poskytnuté financujúcemu subjektu)		4	
Kontrolný súčet (r. 1 až 4)			KS	

¹⁾Vykážu sa celkové výdavky na výskum a vývoj, v tom podľa uvedených typov financovania, t. j. súčet údajov v riadku 1 a 2 sa rovná údaju v riadku 1 v stĺpci 1 modulu 25. Interné financovanie sú vlastné zdroje organizácie vykonávajúcej výskum a vývoj uvedené v module 27. Typy financovania sú podrobnejšie vysvetlené v metodických vysvetlivkách k tomuto modulu.

		Celkové výdavky na VV podľa sociálno-ekonomických cieľov spolu (v EUR)	z toho financované zo štátneho rozpočtu	Výdavky na projekty výskumu a vývoja (zo stĺ. 1)							
				spolu	projekty VV Inovačného fondu	z toho financované štátom (zo stĺ. 2)					iné projekty VV
						stimuly pre VV	štátne programy VV a rozvoja infraštruktúry VV	projekty Agentúry na podporu VV	projekty VV financované ÚOŠS	projekty štrukturálnych fondov EÚ (iba zo ŠR)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Výskum a využitie Zeme	1										
Životné prostredie	2										
Výskum a využitie vesmíru	3										
Doprava, telekomunikácie a iné infraštruktúry	4										
Energia	5										
Priemyselná výroba a technológie	6										
Zdravie	7										
Poľnohospodárstvo	8										
Vzdelávanie	9										
Kultúra, rekreácia, náboženstvo a masmédiá	10										
Politické a sociálne systémy, štruktúry a procesy	11										
Všeobecný pokrok poznania	Výskum a vývoj financovaný zo všeobecných univerzitných fondov (finančných prostriedkov vysokých škôl)	12									
	Výskum a vývoj financovaný z iných zdrojov	13									
Obrana	14										
Kontrolný súčet (r. 1 až 14)	KS										

V stĺpci 1 sa uvedú výdavky na výskum a vývoj spolu v štruktúre podľa uvedených sociálno-ekonomických cieľov. V stĺpci 2 sa uvedú výdavky na výskum a vývoj zo štátneho rozpočtu v štruktúre podľa uvedených sociálno-ekonomických cieľov. Údaj v riadku kontrolného súčtu v stĺpci 1 resp. 2 sa musí rovnať údaju v riadku 1 v stĺpci 1 resp. 2 modulu 25.

Riadok 13 vyplňajú len výskumno-vývojové inštitúcie patriace do odvetvia podľa SK NACE = 72.

		Výdavky na výskum a vývoj (v EUR)	z toho zo štátnych zdrojov
		1	2
Informačné a komunikačné technológie	1		
z toho softvér	2		
Biotechnológie	3		
Nové materiály	4		
Nanotechnológie a nanomateriály	5		
Kontrolný súčet (r. 1 až 5)	KS		

		Kód produkcie VV ¹⁾	Výdavky na výskum a vývoj v sledovanom roku (v EUR) ²⁾	
			spolu	z toho bežné výdavky
		1	2	3
Hlavná výsledná produkcia	1			
Vedľajšia výsledná produkcia	1. činnosť	2		
	2. činnosť	3		
	3. činnosť	4		
	4. činnosť	5		
Kontrolný súčet (r. 1 až 5)	KS	x		

¹⁾ Uvedú sa výdavky na výskum a vývoj (VV) v rozdelení podľa klasifikácie výslednej produkcie výskumu a vývoja, tzn. podľa povahy výrobkov alebo služieb, v ktorých budú výsledky VV využívané (integrované). Do stĺpca 1 sa uvedie kód z klasifikácie výslednej produkcie VV zo zoznamu uvedeného v metodických vysvetlivkách k tomuto modulu.

Výdavky na VV podľa kódu výslednej produkcie VV sa rozpisú v odhadnutých pomeroch. Napríklad, spravodajská jednotka má celkové výdavky na výskum a vývoj 10 000 eur; výsledkom jej VV činnosti sú integrované obvody VLSI, ktoré sú používané nasledovne:

riadok 1 hlavná produkcia 261 Výroba elektron. komponentov a dosiek odhad 70 % 7 000 eur
 riadok 2 vedľajšia produkcia 262 Výroba počítačov a periférnych zariadení odhad 20 % 2 000 eur
 riadok 3 vedľajšia produkcia 721 Výskum a vývoj v oblasti príro. a tech. vied odhad 10 % 1 000 eur

²⁾ Údaj v riadku kontrolného súčtu v stĺpci 2 tohto modulu sa musí rovnať údaju v riadku 1 v stĺpci 1 modulu 25. Údaj v riadku kontrolného súčtu v stĺpci 3 tohto modulu sa musí rovnať údaju v riadku 7 v stĺpci 1 modulu 25.

Vypĺňajú len spravodajské jednotky patriace do podnikateľského sektora.

		Kód kraja	Výdavky na výskum a vývoj v miestnych jednotkách podľa krajov (v EUR)
		1	2
Bratislavský kraj	1	1	
Trnavský kraj	2	2	
Trenčiansky kraj	3	3	
Nitriansky kraj	4	4	
Žilinský kraj	5	5	
Banskobystrický kraj	6	6	
Prešovský kraj	7	7	
Košický kraj	8	8	
Kontrolný súčet	KS	x	

Ak nemáte miestnu jednotku, uveďte celkové výdavky na výskum a vývoj do príslušného kraja podľa sídla Vašej organizácie.

Ak bol vykonávaný výskum a vývoj aj v miestnych jednotkách lokalizovaných na území iného kraja, rozdeľte výdavky na výskum a vývoj do príslušných krajov. Súčet riadkov za všetky kraje sa musí rovnať hodnote v riadku 1 stĺpec 1 v module 25.

		Výdavky na externý výskum a vývoj v sledovanom roku (v EUR) ¹⁾	
		1	
Zaobstaranie výskumu a vývoja od iného subjektu zo SR a zo zahraničia spolu (nákup VV od vykonávateľa VV alebo poskytnutý grant na vykonanie VV)		1	
Zaobstaranie výskumu a vývoja od iného subjektu zo SR		2	
v tom sektor vykonávania VV	podnikateľský	3	
	v tom	podniky v rámci tej istej skupiny	4
		iné podniky	5
	štátny (vládnny)	6	
	súkromné neziskové organizácie	7	
	vysoké školy	8	
Zaobstaranie výskumu a vývoja od iného subjektu zo zahraničia		9	
v tom sektor vykonávania VV	podnikateľský	10	
	v tom	podniky v rámci tej istej skupiny	11
		iné podniky	12
	vládne inštitúcie	13	
	vysokoškolské inštitúcie	14	
	súkromné neziskové organizácie	15	
	medzinárodné organizácie	16	
Kontrolný súčet (r. 1 až 16)		KS	

¹⁾ Súčet riadkov 2 a 9 sa musí rovnať riadku 1 tohto modulu.

Súčet riadkov 3, 6, 7 a 8 sa musí rovnať riadku 2 tohto modulu.

Súčet riadkov 10, 13, 14, 15 a 16 sa musí rovnať riadku 9 tohto modulu.

Vypĺňajú len spravodajské jednotky patriace do podnikateľského a štátneho sektora.

B. Vplyv pandémie COVID-19 na výskum a vývoj

100536

Z dôvodu pandémie COVID-19 výskum a vývoj v roku 2021 nebol vykonávaný:

áno 1
nie 2

100537

Z dôvodu pandémie COVID-19 prišlo ku zmene orientácie výskumu a vývoja na iné odvetvie:

áno 1
nie 2

100538

Odvetvie, na ktoré bol výskum a vývoj presmerovaný z dôvodu pandémie COVID-19

Vyplňte len v prípade, ak ste v otázke 100537 odpovedali "áno".

		1
Kód odvetvia, na ktoré bol výskum a vývoj presmerovaný (vyberte zo zoznamu uvedeného v metodických vysvetlivkách k modulu 34)	1	
Odhad výdavkov na výskum a vývoj v uvedenom odvetví, na ktoré bol výskum a vývoj presmerovaný (EUR)	2	

100539

Odhad zmeny v počte zamestnancov a výdavkov na výskum a vývoj z dôvodu pandémie COVID-19

		Typ zmeny ¹⁾	Odhadnite zmenu v % (Uveďte vyhovujúcu možnosť) ²⁾
		1	2
Počet interných zamestnancov VV	1		
Počet externých zamestnancov VV	2		
Objem výdavkov na VV	3		

¹⁾ Číselník:

- 1 - vzrástol
- 2 - bol bez zmeny
- 3 - klesol

²⁾ Číselník:

- 1 - menej ako 10 %
- 2 - 11 - 25 %
- 3 - 26 - 50 %
- 4 - 51 - 75 %
- 5 - viac ako 75 %

Metodické vysvetlivky k obsahu výkazu VV 6-01 na rok 2021

Spravodajskú povinnosť majú subjekty, ktoré sú rezidentmi na území SR – to znamená, že spravodajská jednotka vykáže údaje za podnikateľskú činnosť vykonávanú na území SR, ale aj za činnosti vykonané v zahraničí, ku ktorým jej vznikajú vo vzťahu k SR daňové a ostatné odvodové povinnosti v súlade s platnou legislatívou.

Otázku 100536 v sekcii B o vplyve pandémie COVID-19 na výskum a vývoj **vypĺňajú všetky spravodajské jednotky** bez ohľadu na to, či mali v roku 2021 výskumno-vývojovú činnosť.

Všetky moduly v sekcii A vypĺňajú spravodajské jednotky vykonávajúce výskumno-vývojovú činnosť, a to **len za činnosti výskumu a vývoja**. Okrem modulu 35 sa všetky moduly týkajú vnútorného výskumu a vývoja v organizácii. Modul 24 vypĺňajú len vysoké školy za vysokoškolských pedagógov, ktorí sa zaoberajú aj výskumno-vývojovou činnosťou. **Študenti v doktorandských študijných programoch podieľajúci sa na VV činnosti, ale nie sú zamestnancami vysokej školy, sa uvedú v module 100411 v riadkoch 13 až 16.**

Modul 34 vypĺňajú len spravodajské jednotky podnikateľského sektora, modul 35 vypĺňajú len spravodajské jednotky podnikateľského a štátneho sektora. Obsah zisťovania je v súlade s revidovanou medzinárodnou metodikou pre oblasť štatistiky výskumu a vývoja – Frascati manuál 2015.

Spravodajskými jednotkami v oblasti štatistického zisťovania o výskume a vývoji (ďalej len VV) sú všetky právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sa zaoberali VV činnosťami a ich VV potenciál počas roka predstavuje v prepočte na ekvivalent plného pracovného času (ďalej len FTE) **aspoň 1 človekorok** (spravodajské jednotky zahŕňajú všetky osoby, ktoré počas roka vykonávali výskumnú a vývojovú činnosť, resp. priame služby VV v rozsahu min. 200 hodín, t. j. 10 % stanovenej ročnej kapacity, tzn. 0,1 človekoroka. Napr. ak v organizácii pracovali na VV 2 osoby v rozsahu 0,3 človekoroka a jedna osoba v rozsahu 0,4 človekoroka, VV potenciál organizácie počas roka bol 1 človekorok). Ak k 31. decembru sledovaného roka právnická osoba alebo fyzická osoba nevyvíjala žiadne aktivity výskumu a vývoja, vyplní údaje vo výkaze za obdobie vykonávania činnosti VV v danom roku. V prípade, že právnická osoba alebo fyzická osoba počas celého roka nevykonávala činnosť v oblasti VV, odošle negatívny výkaz s uvedením dôvodu jeho nevyplnenia.

Výkaz vypĺňajú spravodajské jednotky len za aktivity výskumu a vývoja, nie za celú organizáciu. Do činnosti výskumu a vývoja sa v zmysle zákona o organizácii štátnej podpory VV č. 172/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov zaraďuje základný výskum, aplikovaný výskum a vývoj. Ich definícia je uvedená v metodických vysvetlivkách k modulu 26. Definovanie hraníc medzi činnosťami výskumu a vývoja a ostatnými činnosťami najmä v oblasti služieb je obtiažne.

Pre identifikáciu výskumno-vývojových aktivít podľa medzinárodnej metodiky (Frascati manuál 2015) slúžia nasledujúce **základné kritériá**:

- majú byť zamerané na nové poznatky (nové)
- majú byť založené na originálnych, nie na zrejmých, očividných konceptoch a hypotézach (kreatívne)
- neistota o konečnom výsledku (neisté)
- majú byť plánované a rozpočtované (systematické)
- majú viesť k výsledkom, ktoré môžu byť opakovateľné (prenosné a/alebo reprodukovateľné).

Okrem týchto základných kritérií aj nasledujúce ukazovatele môžu pomôcť pri identifikácii prítomnosti výskumu a vývoja v oblastiach služieb: väzby na verejné výskumné laboratóriá, zamestnanie pracovníkov, ktorí sú držiteľmi titulov PhD., alebo robia doktorát, publikovanie výsledkov výskumu a vývoja vo vedeckých časopisoch, organizovanie vedeckých konferencií, alebo spoluúčasť na tvorbe vedeckých prehľadov.

Príkladmi VV činností v bankovníctve a poisťovníctve môžu byť: matematický výskum vzťahujúci sa k analýzám finančného rizika, vývoj modelov rizika pre úverovú politiku, experimentálny vývoj nového softvéru pre "home banking", vývoj techník pre skúmanie správania zákazníkov s cieľom vytvorenia nových typov účtov a bankových služieb, výskum na identifikáciu nových rizík alebo nových rizikových charakteristík, ktoré je potrebné zohľadniť v poisťných zmluvách, výskum spoločenských javov s dopadom na nové typy poistenia (zdravotníctvo, odchod do dôchodku, atď.), výskum vzťahujúci sa k elektronickému bankovníctvu a poisťovníctvu, služby súvisiace s internetom a e-commerce aplikáciami, výskum vzťahujúci sa k novým alebo výrazne zlepšeným finančným službám (nové koncepty pre účty, pôžičky a sporiace nástroje).

Príkladmi VV činností v iných odvetviach služieb môžu byť: analýza dopadov ekonomických a sociálnych zmien na spotrebu a voľno-časové aktivity, vývoj nových metód pre meranie očakávaní a preferencií spotrebiteľov, vývoj nových metód na doručovanie a meranie výsledkov sociálnych služieb, ktoré môžu byť prispôbené na rôzne sociálno-ekonomické a kultúrne prostredie, vývoj nových metód a nástrojov prieskumu, rozvoj procedúr sledovania polohy a pohybu (v logistike), výskum smerujúci k novým koncepciám v cestovaní a rekreáciách a pod.

Pre identifikovanie prvku VV v rozvoji softvéru platí:

- ak má byť softvérový vývojový projekt klasifikovaný ako VV, jeho dokončenie musí závisieť na rozvoji vedeckého alebo technického pokroku a cieľom projektu musí byť systematické riešenie vedeckého alebo technického problému;
- okrem prípadu, kedy je softvér súčasťou celkového VV projektu, rozvoj spojený so softvérom, ktorý má charakter konečného produktu alebo softvéru zabudovaného do hotového produktu, by tiež mohol byť klasifikovaný ako VV, ak platia základné kritériá pre VV.

Ak je softvér súčasťou celkového VV projektu možno ho klasifikovať ako VV vtedy, ak tento komponent vedie k pokroku v oblasti počítačových aplikácií. To znamená, že aktualizovanie alebo zmeny existujúceho programu, alebo systému možno klasifikovať ako VV vtedy, ak zahŕňujú vedecký alebo technický pokrok, ktorého výsledkom je rozšírenie znalostí.

Samotné používanie softvéru pre novú aplikáciu alebo cieľ nepredstavuje pokrok. Napríklad nasledujúce činnosti počítačového softvéru musia byť zahrnuté do VV: vytváranie nových operačných systémov a jazykov, návrh a realizácia nových vyhľadávačov na základe originálnych technológií, tvorba nových alebo účinnejších algoritmov založených na nových technikách, vytvorenie nových a originálnych šifrovacích a bezpečnostných techník atď.

Do VV činnosti **sa nezaraďujú**: výučba a rôzne druhy príprav na povolanie (avšak výskumy uskutočňované doktorandmi), služby vedeckej a technickej informácie (knížničné služby, patentové služby), ak nie sú súčasťou riešenia konkrétneho výskumného programu, zber dát pre všeobecnú informáciu (rutinné práce spojené s topografiou, geológiou, hydrologiou, meteorológiou i rutinné astronomické sledovanie), normalizačné práce, špecializované lekárske úkony, patentové a licenčné úkony, rutinné politické a ekonomické analýzy, práce spojené s priemyselnou inováciou (technické, finančné a komerčné činnosti s cieľom zabezpečiť komerčný úspech nového výrobku), samotná výroba a s ňou spojené činnosti - údržba, oprava atď. (avšak v prípade, že nový výrobok či výrobný postup si bude vyžadovať pre jeho úspešné uplatnenie na trhu dodatočné VV práce, tieto treba zaradiť do VV aktivít).

Zisťovanie zahŕňa ukazovatele o interných a externých pracovníkoch výskumu a vývoja ako aj ukazovatele o interných a externých výdavkoch na výskum a vývoj. Do **interných pracovníkov** sa zahŕňajú zamestnanci spravodajskej jednotky, a v podnikateľskom a súkromnom neziskovom sektore aj majitelia a neplatení rodinní príslušníci zúčastňujúci sa na VV činnostiach. Do **externých zamestnancov** sa zahŕňajú osoby pracujúce vo výskume a vývoji na dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru, vrátane konzultantov a prenajatých osôb, ďalej vonkajšie osoby, ktoré pracovali alebo vypomáhali vo VV a nepoberali žiadnu mzdu ani odmenu a študenti doktorandského štúdia (ktorí nie sú zamestnancami) zúčastňujúci sa na VV činnosti. Interné (vnútorné) výdavky na VV predstavujú výdavky na vlastný výskum organizácie. Externé (vonkajšie) výdavky na VV sú prostriedky vynaložené na zaobstaranie VV od iných organizácií.

Zamestnanci režijného charakteru sa do kategórií zamestnancov VV nezahŕňajú, ak sa priamo nepodieľajú na činnostiach výskumu a vývoja. Príslušné režijné náklady sa však zahŕňajú do výdavkov na VV (uvedú sa do ostatných bežných nákladov ako pomerná časť režijných nákladov prislúchajúca činnostiam VV).

Všetky údaje sa vyplňajú v celých kladných číslach, ak nie je stanovené pre príslušný modul inak. Ak je údaj k dispozícii a má nulovú hodnotu, vyznačí sa v sledovanej položke nula "0". Ak je údaj menší ako polovica hodnoty mernej jednotky po zaokrúhlení, tiež sa uvedie nula "0". Ak požadované údaje nie je možné zistiť v potrebnom členení z evidencie, uvedie sa kvalifikovaný odhad.

A .Ročný výkaz o výskume a vývoji

A.100161

R.1 - Odbor, v ktorom sú prevažne zabezpečované výskumné a vývojové práce - uvedie sa kód podľa číselníka:

Kód	Názov odboru vedy a techniky	Kód	Názov odboru vedy a techniky
	Prírodné vedy	303	Zdravotné vedy
101	Matematické vedy	304	Biotechnológie v zdravotníctve
102	Počítačové a informatické vedy (okrem informačnej a komunik. technológie zaradenej do 203 a okrem knižničnej a informačnej vedy zaradenej pod 508)	305	Ostatné odbory lekárskeho vied
103	Fyzikálne vedy		Pôdohospodárske vedy
104	Chemické vedy	401	Poľnohospodárske vedy, lesníctvo a rybárstvo
105	Vedy o Zemi a environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	402	Živočíšna produkcia
106	Biologické vedy	403	Veterinárske vedy
107	Ostatné odbory prírodných vied	404	Biotechnológie v poľnohospodárstve
	Technické vedy	405	Ostatné odbory pôdohospodárskych vied
201	Stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, doprava, geodézia)		Spoločenské vedy
202	Elektrotechnika, automatizácia a riadiace systémy	501	Psychologické vedy
203	Informačné a komunikačné technológie	502	Ekonomické vedy a obchod
204	Strojárstvo	503	Pedagogické vedy
205	Chemické inžinierstvo	504	Sociálne vedy
206	Materiálové inžinierstvo	505	Právne vedy
207	Medicínske inžinierstvo	506	Politické vedy
208	Environmentálne inžinierstvo (baníctvo, hutníctvo, vodohospodárske vedy)	507	Sociálna a ekonomická geografia
209	Environmentálna biotechnológia	508	Masmediálna komunikácia
210	Priemyselná biotechnológia	509	Ostatné odbory spoločenských vied
211	Nanotechnológie		Humanitné vedy
212	Drevárske vedy	601	Historické vedy a archeológia
213	Ostatné odbory technických vied	602	Filologické vedy
	Lekárske vedy	603	Filozofické vedy, etika a teologické vedy

301	Základné lekárske vedy a farmaceutické vedy	604	Vedy o kultúre a umení
302	Klinické lekárske vedy	605	Ostatné odbory humanitných vied

R.2 - Kód Štatistickej klasifikácie ekonomických činností; vyplňa sa podľa prevažujúcej činnosti spravodajskej jednotky.
R.3 - Sektor podľa Frascati manuálu; fakultné a univerzitné nemocnice sú zaradené do vysokoškolského sektora. Údaj vyplní príslušné pracovisko (neplatí pre predloženie výkazu v tlačenej verzii).

A.23

V tomto module sa uvádzajú interní pracovníci výskumu a vývoja. Uvedie sa evidenčný počet zamestnancov VV počas sledovaného roka (vrátane tých, ktorí odišli); zahŕňa všetky osoby zamestnané priamo vo výskume a vývoji a zamestnancov poskytujúcich priame služby VV. V rozsahu vykonávanom VV činnosť sa do počtu zahŕňajú i zdravotnícki zamestnanci, zamestnanci prototypových dielní, zamestnanci prijatí na študijný pobyt. **Študenti v doktorandských študijných programoch podieľajúci sa na VV činnosti, ktorí nie sú zamestnancami vysokej školy, sa uvedú v module 100411 v riadkoch 13 až 16.**

Vysoké školy vypínajú modul 23 len za zamestnancov výskumu a vývoja. Učiteľov vysokých škôl podieľajúcich sa na VV činnostiach a zamestnancov na študijných pobytach uvádzajú v module 24.

Zamestnanci režijného charakteru sa do kategórií zamestnancov VV nezahŕňajú, ak sa priamo nepodieľajú na činnostiach výskumu a vývoja. Príslušné režijné náklady sa však zahŕňajú do výdavkov na VV (pomerná časť režijných nákladov prislúchajúca činnostiam VV).

Nevykazujú sa zamestnanci poskytujúci nepriame služby VV a to napr.: upratovačky, vodiči, údržbári, zamestnanci jedální, bezpečnostnej služby, knižníc, výpočtových stredísk rutinného charakteru, zamestnanci nakladateľstiev a predajní SAV, zamestnanci výkonného aparátu SAV.

Do štatistického zisťovania sa zahŕňajú všetky osoby, ktoré počas roka vykonávali výskumnú a vývojovú činnosť, resp. priame služby VV v rozsahu min. 200 hodín, tzn. 10 % stanovenej ročnej kapacity. Osoby vykonávajúce výskumnú a vývojovú činnosť sa vykazujú jednak vo fyzických osobách ako celkový počet pracujúcich na VV počas roka, ako aj v ekvivalente plného pracovného času.

Údaje sa uvedú v stĺpcoch 1 a 2 v celých kladných číslach a v stĺpcoch 3 a 4 na 1 desatinné miesto.

R.1 - Uvedú sa v súlade s obsahom jednotlivých stĺpcov.

R.2 - Uvedie sa počet výskumníkov z r. 1. Do tejto kategórie patria zamestnanci majúci rozhodujúci význam pre tvorbu a spoločenské využitie vedeckých poznatkov. Spravidla sú to zamestnanci s ukončeným vysokoškolským vzdelaním. Náplň práce výskumných zamestnancov zahŕňa analýzu, výskum teórií, koncepcií a operatívnych metód, poradenskú činnosť alebo aplikovanie súčasných vedeckých poznatkov z oblasti prírodných, technických, lekárskech, pôdohospodárskych, spoločenských a humanitných vied.

Patria sem: vedeckí zamestnanci, vedecko-pedagogickí zamestnanci, vedecko-technickí zamestnanci, výskumní a vývojoví zamestnanci, manažéri a zamestnanci pracujúci priamo v plánovaní a riadení výskumných a vývojových prác výskumníkov, zamestnanci na študijných pobytach. Sú to prevažne zamestnanci zaradení do hlavnej triedy 2 a podskupiny 1223 Medzinárodnej štandardnej klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08.

R.3 - Uvedie sa počet zamestnancov (z r. 1) zaradených do kategórie technici a ekvivalentný personál. Patria sem technici podieľajúci sa na výskumných projektoch vykonávaním vedeckých a technických úloh spravidla pod kontrolou výskumníkov. Ich pracovná činnosť predstavuje: vyhľadávanie bibliografie a excerptovanie, získavanie zodpovedajúcich materiálov z archívov a knižovní, príprava počítačových programov (programátori); vykonávanie experimentov, testov a analýz; príprava materiálov a vybavovania pre expertízy, testy a analýzy; záznamy meraní, prepočty a príprava tabuliek a grafov; štatistické zisťovania a materiály; práce na špecializovaných strojoch a zariadeniach prípadne ich údržba. Sú to zamestnanci zaradení do triedy 31, 32 a podskupiny 3314 SK ISCO-08.

R.4 - Uvedie sa počet zamestnancov (z r. 1) zaradených do kategórie pomocný personál. Táto kategória zahŕňa kvalifikovaných alebo nekvalifikovaných remeselníkov, sekretárky a ostatných duševných zamestnancov zúčastňujúcich sa prác na výskumných a vývojových projektoch. Ďalej sem patria všetci ostatní manažéri a administratívni zamestnanci pre personálne a finančné otázky, ktorých činnosti sú priamo službou výskumu. Sú to prevažne zamestnanci zaradení do skupiny 331 (okrem podskupiny 3314), 334 a hlavných tried 4, 6, 8 SK ISCO-08.

R.5-13 - Kvalifikačná štruktúra zamestnancov výskumu a vývoja:

- **s VŠ a vyššou kvalifikáciou** (r. 6) - uvedie sa počet zamestnancov výskumu a vývoja z riadku 1, ktorí dosiahli úplné vysokoškolské a vyššie vzdelanie, ktorý sa rozdeľuje v ďalších troch riadkoch nasledovne:

- **s VŠ vzdelaním 1. stupňa** (r. 7) - uvedie sa počet zamestnancov VV s bakalárskym vzdelaním (Bc.);

- **s VŠ vzdelaním 2. stupňa** (r. 8) - uvedie sa počet zamestnancov VV s inžinierskym (Ing., Ing. arch.), doktorským (MUDr., MVDr., MDDr.) a magisterským (Mgr., Mgr. art., RNDr., PharmDr., PhDr., JUDr., PaedDr., ThDr.) vzdelaním, ukončeným predpísaným spôsobom podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vrátane zamestnancov prijatých na študijné pobyty a študentov v doktorandských študijných programoch v dennej forme štúdia. V tomto riadku sa neuvádzajú zamestnanci s bakalárskym vzdelaním a zamestnanci s vyššou kvalifikáciou, títo zamestnanci budú uvedení v riadku 4 resp. 6;

- **s VŠ vzdelaním 3. stupňa** (r. 9) - uvedie sa počet zamestnancov VV - absolventov doktorandského štúdia s udeleným titulom PhD., ArtD., ThLic., CSc., Dr. a absolventov postgraduálneho štúdia v r. 1990 - 1996;

- **s vedeckou hodnosťou alebo vedecko-pedagogickým titulom** (r. 10) - uvedie sa počet zamestnancov VV s vedeckou kvalifikáciou DrSc. a zamestnancov s vedecko - pedagogickým alebo umelecko - pedagogickým titulom profesor a docent z riadku 6 (tento údaj sa nezaráta do vzdelanostnej štruktúry - údaj na riadku 1 sa rovná súčtu údajov na riadkoch 6, 11, 12 a 13);

- **s vyšším odborným vzdelaním** (r. 11) - uvedie sa počet zamestnancov VV, ktorí absolvovali 2-3 ročné vyššie

pomaturitné, neuniverzitné vzdelávanie, ktoré sa ukončuje absolventskou skúškou; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie o absolventskej skúške a absolventský diplom s právom používať titul "diplomovaný špecialista" (DiS) alebo súvislý šesťročný vzdelávací program odboru vzdelávania v konzervatóriu alebo súvislý osemročný vzdelávací program odboru vzdelávania v tanečnom konzervatóriu; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie o absolventskej skúške a absolventský diplom s právom používať titul "diplomovaný umelec" (DiS.art);

- **so stredným vzdelaním** (r. 12) - uvedie sa počet zamestnancov VV s úplným stredným odborným, úplným stredným všeobecným alebo stredným odborným vzdelaním; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie o maturitnej skúške alebo vysvedčenie o záverečnej skúške alebo výučný list;

- **so základným vzdelaním** (r. 13).

R.14-21 - Kvalifikačná štruktúra výskumníkov v riadkoch 15 až 21 sa uvedie podobne ako v prípade celkového počtu zamestnancov VV v riadkoch 6 až 13.

S.1 - Uvedie sa evidenčný počet zamestnancov VV vo fyzických osobách, tzn. počet pracujúcich na VV počas sledovaného roka.

S.2 - Uvedie sa evidenčný počet žien vo fyzických osobách pracujúcich na VV počas sledovaného roka.

S.3 - Uvedie sa počet zamestnancov VV v človekorokoch, t. j. v prepočte na ekvivalent plného pracovného času (full time equivalent, ďalej len FTE). Výpočet ukazovateľa FTE za zamestnanca:

Súčet odpracovaných hodín zamestnanca na činnostiach výskumu a vývoja za sledovaný rok / 2000

FTE ekvivalent vyjadruje rozsah pracovnej činnosti. Jeden človekorok sa rovná jednému roku práce zamestnanca, ktorý sa venuje na 100 % výskumnej činnosti. Započítava sa čas, ktorý zamestnanec strávi výkonom výskumnej a vývojovej činnosti. Ak napr. ide o zamestnanca, ktorý pravidelne strávi 30 % svojho času výkonom VV a ostatok času sa zaoberá inými činnosťami (pedagóg, lekár a pod.) ako ekvivalent plnej pracovnej doby sa mu započítava 0,3 človekoroka. Obdobne, ak sa zamestnanec zaoberá VV činnosťou na plnú pracovnú dobu, ale v organizácii pracuje napr. len 6 mesiacov, započítava sa mu 0,5 človekoroka.

S.4 - Uvedie sa počet žien v človekorokoch zo stĺpca 3.

A.24

Tento modul vyplňajú len vysoké školy, a to za učiteľov vysokých škôl a zamestnancov na študijných pobytoch podieľajúcich sa na výskume a vývoji. **Študenti v doktorandských študijných programoch podieľajúci sa na VV činnosti, ktorí nie sú zamestnancami vysokej školy, sa uvedú v module 100411 v riadkoch 13 až 16.** Zamestnanci režijného charakteru sa do kategórie zamestnancov VV nezahŕňajú, ak sa priamo nepodieľajú na činnostiach VV. Príslušné režijné náklady sa však zahŕňajú do výdavkov na VV – pomerná časť režijných nákladov prislúchajúca činnostiach VV sa pripočíta k ostatným bežným nákladom v module 25.

Ukazovatele sa vyplňajú podľa vysvetliviek k modulu 23.

Údaje sa uvedú v stĺpcoch 1 a 2 v celých kladných číslach a v stĺpcoch 3 a 4 na 1 desatinné miesto.

A.100411

Uvedú sa pracovníci (interní aj externí), ktorí nemajú štatút zamestnanca, ale sa podieľajú na výskumnej a vývojovej činnosti, a nie sú zahrnutí v moduloch 23 a 24. V prípade, že jedna osoba v priebehu sledovaného roka pracovala v spravodajskej jednotke podľa viac uzatvorených dohôd, táto osoba sa započíta v stĺpcoch 1 resp. 2 len raz a do stĺpcov 3 resp. 4 sa zahrnie súčet odpracovaných hodín za všetky dohody danej osoby. Zahŕňajú sa sem len osoby, ktoré počas roka vykonávali výskumnú a vývojovú činnosť, resp. priame služby VV v rozsahu min. 200 hodín, tzn. 10 % ročnej kapacity.

R.1-4 - Uvedú sa pracujúci majitelia a neplatení rodinní príslušníci zaoberajúci sa VV činnosťou. Tento ukazovateľ vyplňajú spravodajské jednotky **iba v podnikateľskom a súkromnom neziskovom sektore.**

R.5-8 - Uvedú sa externé osoby, ktoré v organizácii v sledovanom roku pracovali alebo vypomáhali vo výskume a vývoji a nepoberali žiadnu mzdu ani odmenu za vykonanú prácu. Sú to dobrovoľníci, emeritní profesori atď. Tento ukazovateľ vyplňajú spravodajské jednotky **iba vo vysokoškolskom a súkromnom neziskovom sektore.**

R.9-12 - Uvedú sa osoby pracujúce vo výskume a vývoji na dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru. Patria sem aj konzultanti živnostníci a prenajaté osoby, ktoré sú zamestnancami iných firiem, napríklad sprostredkovateľských firiem. Zahŕňajú sa len tie osoby, u ktorých spravodajská jednotka pozná funkciu (výskumníci, technici a ekvivalentný personál, pomocný personál), pohlavie, čas venovaný výskumnej a vývojovej činnosti. Ak tieto informácie nie sú známe, taká osoba sa nezahŕňa do tohto modulu, ale príslušné výdavky sa uvedú do modulu 35, ide o vonkajší výskum.

R.13-16 - Uvedú sa študenti doktorandského štúdia (ktorí nie sú zamestnancami). Tento ukazovateľ vyplňajú spravodajské jednotky **iba vo vysokoškolskom a štátnom (vládnom) sektore.**

R.17-20 - Uvedú sa osoby zúčastňujúce sa na riešení úloh v rámci VV grantov. V podnikateľskom a súkromnom neziskovom sektore sa sem zahŕňajú aj študenti doktorandského štúdia, ktorí nie sú zamestnaní v spravodajskej jednotke.

A.31

Tento modul sa týka interných výskumníkov, tzn. zamestnancov a v podnikateľskom a súkromnom neziskovom sektore aj pracujúcich vlastníkov a neplatených rodinných príslušníkov zúčastňujúcich sa na výskumnej a vývojovej činnosti. Uvedie sa počet výskumníkov vo fyzických osobách v rozdelení podľa uvedených vekových kategórií (vek, ktorý dosiahli

výskumníci v sledovanom roku). Súčet riadkov 1 až 8 (stĺ. 1, 2) v tomto module sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 (stĺ. 1, 2) v moduloch 23 a 100411 vo všetkých spravodajských jednotkách okrem vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt a organizácií vo vládnom sektore. V prípade vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt súčet riadkov 1 až 8 (stĺ. 1, 2) v tomto module sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 (stĺ. 1, 2) v moduloch 23 a 24; u organizácií vo vládnom sektore sa súčet riadkov 1 až 8 (stĺ. 1, 2) v tomto module musí rovnať údaju na riadku 2 (stĺ. 1, 2) v module 23.

A.32

Uvedie sa počet interných výskumníkov vo fyzických osobách v rozdelení podľa štátnej príslušnosti podľa názvu krajiny. Ak nie je štátna príslušnosť známa, uvedie sa "Neznáma". Súčet riadkov za všetky krajiny (stĺ. 2, 3) sa musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 (stĺ. 1, 2) v moduloch 23 a 100411 vo všetkých spravodajských jednotkách okrem vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt a organizácií vo vládnom sektore. V prípade vysokých škôl, univerzít a ich fakúlt sa súčet riadkov za všetky krajiny (stĺ. 2, 3) musí rovnať súčtu údajov na riadku 2 (stĺ. 1, 2) v moduloch 23 a 24; u organizácií vo vládnom sektore sa súčet riadkov za všetky krajiny (stĺ. 2, 3) rovná údaju na riadku 2 (stĺ. 1, 2) v module 23.

A.25

Uvedú sa sem všetky výdavky na výskum a vývoj (VV) vynaložené v rámci spravodajskej jednotky (tzv. vnútorné výdavky), a to z akéhokoľvek zdroja. Z výdavkov vynaložených mimo spravodajskej jednotky sa sem zahŕňajú len tie, ktoré slúžia na podporu vnútorného VV (napr. kúpa vybavenia pre VV). **Prostriedky na obstaranie (zakúpenie) VV u inej organizácie (vykonávateľa VV) sa vykazujú v module 35 - externé výdavky (nezahŕňajú sa do vnútorných výdavkov na VV v moduloch 25-28, 100412, 33, 34 a 100277).**

Odpisy budov, strojného technického zariadenia a vybavenia sú zo štatistického zisťovania vnútorných výdavkov na VV vylúčené.

Objem výdavkov musí byť uvedený v nadväznosti na počet zamestnancov vo výskume a vývoji, nie za celú organizáciu. Vysoká škola súčasne do objemu vnútorných výdavkov započíta aj adekvátny podiel výdavkov za pedagogických zamestnancov podieľajúcich sa na výskumnej činnosti.

R.1 - Uvedú sa celkové vnútorné výdavky na výskum a vývoj, t. j. súčet kapitálových a bežných výdavkov. V stĺpci 1 sa uvedie celkový objem výdavkov v sled. roku a v stĺpci 2 tá ich časť, ktorá bola hradená zo štátnych zdrojov.

R.2 - Uvedú sa prostriedky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku (pre rozpočtové organizácie - kategória výdavkov 710 z rozpočtovej klasifikácie - obstarávanie kapitálových aktív, pre ostatné organizácie - účtová skupina 04). Uvádza sa obrat zo strany "má dať" bez počiatočného stavu, t. j. len obrat za bežný rok. V stĺpci 1 sa uvedie celkový objem kapitálových výdavkov v EUR a v stĺpci 2 tá ich časť, ktorá bola hradená zo štátnych zdrojov.

R.3 - Uvedú sa výdavky na pozemky získané pre potreby VV (napr. prieskumné pozemky, umiestnenie pre laboratória, resp. poloprevádzkové zariadenia) a budovy získané výstavbou alebo kúpou, ďalej výdavky na rekonštrukciu, príp. modernizáciu budov a pod.

R.4 - Uvedú sa výdavky na stroje a zariadenia získané pre potreby VV (napr. prístroje, počítače vrátane ich programového vybavenia a pod.).

R.5 - Uvedú sa výdavky na počítačový softvér, ktorý sa používa vo výskume a vývoji viac ako jeden rok. Ak je softvér používaný jeden rok alebo menej finančné prostriedky na nákup takého softvéru sa zahrnú do ostatných bežných nákladov. Finančné prostriedky venované na vlastný vývoj softvéru sa vykážu tak v osobných nákladoch ako aj v materiálových nákladoch.

R.6 - Uvedú sa výdavky na ostatné produkty duševného vlastníctva. Táto kategória zahŕňa zaobstaranie výrobnotechnických poznatkov (know-how), predmetov priemyselných práv (napr. nákup patentov, priemyselných a úžitkových vzorov) pre potreby vykonávania výskumu a vývoja.

R.7 - Uvedú sa bežné výdavky na vykonávanie činností výskumu a vývoja. V rozpočtových organizáciách sa uvedú bežné výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie a v ostatných organizáciách ide o súčet prevádzkových a finančných nákladov súvisiacich s činnosťami výskumu a vývoja. V stĺpci 1 sa uvedie celkový objem bežných výdavkov v EUR a v stĺpci 2 tá ich časť, ktorá bola hradená zo štátnych zdrojov.

R.8 - Rozpočtové organizácie uvedú osobné náklady z rozpočtovej klasifikácie kategórie výdavkov 610 - mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, 620 - poisťné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní a prípadne z kategórie 640 položka 642 - bežné transfery jednotlivcom a neziskovým organizáciám (platy zamestnancom na študijných pobytoch). Ostatné organizácie uvedú z účtovej skupiny 52 - osobné náklady.

R.9 - Uvedú sa odmeny za vykonané práce podľa dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru (za počty odpracovaných hodín vykázaných v module 100411 v riadku 9 a 17).

R.10 - Uvedú sa štipendiá študentov doktorandského štúdia, ktorí nie sú zamestnancami (osoby vykázané v module 100411 v riadku 13). Výdavky na VV činnosť tých študentov doktorandského štúdia, ktorí sú zamestnancami spravodajskej jednotky sa započítavajú do osobných nákladov v tomto module v riadku 8.

R.11 - Uvedú sa výdavky na nákup priamych služieb, ktoré slúžia pre vykonávanie vnútorného výskumu a vývoja, napr. manažérske, administrátorské, technické, úradnícke práce atď. (nie je v dohode s dodávateľom špecifikované koľko a ktoré osoby danú službu majú vykonávať, preto sa počet osôb v module 100411 nevykáže, ale príslušné výdavky sa uvedú v tomto riadku).

R.12 - Uvedú sa výdavky na nákup materiálu potrebného na vykonanie vnútorného výskumu a vývoja.

R.13 - Uvedú sa sem výdavky za vykonávanie nepriamych služieb, napr. pomerná časť výdavkov za upratovanie, údržbu, činnosť bezpečnostnej služby, knižníc, výpočtových stredísk rutinného charakteru atď.

A.26

Špecifikujú sa výdavky na výskum a vývoj z riadku 1 stĺpca 1 modulu 25 a bežné výdavky na výskum a vývoj z riadku 7

stĺpca 1 modulu 25 na jednotlivé aktivity výskumu a vývoja. Výskum a vývoj je získavanie nových poznatkov, techník a zákonitostí v oblasti vedy a techniky uplatňovaním vedeckých metód a postupov. Súčet riadkov 1 až 3 sa musí rovnať v stĺpci 1 celkovému objemu výdavkov na VV v riadku 1 stĺpci 1 modulu 25 a v stĺpci 2 celkovému objemu bežných výdavkov uvedenému v riadku 7 stĺpci 1 modulu 25.

R.1 - Uvedú sa výdavky na **základný výskum** (prevažne na projekty vedy). Základný výskum je systematická činnosť, ktorej prioritným cieľom je rozšírenie poznatkov o skúmanom objekte a ich hlbšie pochopenie bez ohľadu na praktické aplikácie získaných poznatkov.

R.2 - Uvedú sa výdavky na **aplikovaný výskum** (prevažne na vedecko-technické projekty). Je to systematická činnosť orientovaná na praktické využitie poznatkov a objavovanie nových vedeckých poznatkov s cieľom využiť ich v hospodárskej a spoločenskej oblasti.

R.3 - Uvedú sa výdavky na **vývoj** - t. j. na systematické využívanie vedeckých poznatkov zamerané na výrobu užitočných materiálov, zariadení, systémov, metód a procesov vrátane konštrukcie a vývoja prototypov.

A.27

V tomto module sa špecifikujú výdavky na výskum a vývoj podľa zdrojov financovania. Uvedie sa pôvodný zdroj financovania výskumu a vývoja. Daňové úľavy na výskum a vývoj sa nezahŕňajú do prostriedkov financovania VV. Súčet riadkov 1 a 17 sa musí rovnať celkovým výdavkom na výskum a vývoj (riadok 1 stĺ. 1 modul 25). Údaj v riadku 6 sa musí rovnať celkovým výdavkom na VV zo štátneho rozpočtu (riadok 1 stĺ. 2 modulu 25).

Riadok 10 - všeobecné univerzitné fondy **vyplňajú len inštitúcie vysokoškolského vzdelávania.**

Interné financovanie (z vlastných zdrojov organizácie) v jednotlivých sektoroch sa uvedie vo zvýraznených riadkoch (písmo „**bold**“), tie vyplňajú len organizácie patriace do daného sektoru. Pomôcka k tomu, ktoré riadky modulu majú spravodajské jednotky patriace do jednotlivých sektorov (podnikateľského, štátneho, vysokoškolského a súkromného neziskového) vyplniť, je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Organizácia vykonávajúca výskum a vývoj patrí do sektoru:	Povinnosť vyplnenia riadkov modulu 27
Podnikateľský sektor	Riadky 1, 2, 3 , 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21-25
Štátny (vládny) sektor	Riadky 1, 2, 6, 7 , 8, 9, 11, 14, 17, 18, 21-25
Sektor vysokých škôl	Riadky 1, 2, 6, 8, 9, 10, 11, 12 , 13, 14, 17, 18, 21-25
Sektor súkromných neziskových organizácií	Riadky 1, 2, 6, 8, 9, 11, 14, 15 , 16, 17, 18, 21-25

R.1 - Uvedú sa prostriedky (výdavky) na výskum a vývoj získané od subjektov v Slovenskej republike. Údaj na riadku 1 sa musí rovnať súčtu údajov na riadkoch 2, 6, 11 a 14.

R.2 - Uvedú sa prostriedky (výdavky) na výskum a vývoj, získané od ekonomických subjektov (právnické osoby a fyzické osoby) vyvíjajúcich aktivitu za účelom dosahovania zisku. Patria sem aj neziskové inštitúcie, slúžiace týmto subjektom, ak sú prevažne financované z ich prostriedkov.

R.3 - Uvedú sa výdavky hradené z **vlastných zdrojov organizácií v podnikateľskom sektore.**

R.4 - Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov iných podnikateľských subjektov v tej istej skupine podnikov, ak spravodajská jednotka je podnik, ktorý je súčasťou skupiny podnikov. *Skupina podnikov je zoskupenie podnikov (právnych jednotiek) prepojených právnymi alebo finančnými (vlastníckymi) vzťahmi. Je ekonomickou entitou, ktorá je oprávnená robiť rozhodnutia týkajúce sa najmä jednotiek, ktoré ju tvoria.*

R.5 - Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov iných podnikov mimo skupiny; spravodajská jednotka, ktorá je samostatný podnik a nie je súčasťou skupiny podnikov, uvedie získané prostriedky od iných podnikov v tomto riadku.

R.6 - Uvedú sa prostriedky (výdavky) hradené zo štátnych zdrojov orgánmi štátnej správy na všetkých úrovniach a inštitúciami, ktoré sú prevažne financované zo štátneho rozpočtu, zahŕňajú sa sem aj prostriedky na spolufinancovanie projektov zo zahraničia (napr. štrukturálnych fondov EÚ).

R.7 - Uvedú sa výdavky hradené z **vlastných zdrojov organizácií štátneho sektoru**, napr. z predaja duševného vlastníctva.

R.8 - Uvedú sa výdavky hradené zo štátnych zdrojov orgánmi ústrednej štátnej správy bez prostriedkov pre vysoké školy.

R.9 - Uvedú sa výdavky hradené zo štátnych zdrojov orgánmi miestnej štátnej správy bez prostriedkov pre vysoké školy.

R.10 - Vypĺňajú **len inštitúcie vyššieho vzdelávania**; uvedú sa prostriedky zo štátneho rozpočtu venované pre výskum na vysokých školách, tzn. príslušná časť dotácií vrátane prostriedkov z grantových agentúr VEGA a KEGA.

R.11 - Uvedú sa prostriedky (výdavky) vysokých škôl, ako aj výskumných ústavov, kliník a pod., ktoré sú súčasťou vysokých škôl alebo sú priamo riadené vysokými školami.

R.12 - Uvedú sa **vlastné prostriedky vysokých škôl, fakultných alebo univerzitných nemocníc** venované na výskum a vývoj, získané z podnikateľskej činnosti vysokých škôl podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

R.13 - Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov iných vysokých škôl, príp. fakultných alebo univerzitných nemocníc.

R.14 - Uvedú sa prostriedky (výdavky) získané od súkromných neziskových organizácií, z nadácií, darov a pod.

R.15 - Uvedú sa výdavky z **vlastných prostriedkov organizácií súkromného neziskového sektoru.**

R.16 - Uvedú sa výdavky z prostriedkov inej súkromnej neziskovej organizácie.

R.17 - Uvedú sa prostriedky venované na výskum a vývoj, získané zo zahraničných zdrojov.

R.18 - Uvedú sa prostriedky venované na výskum a vývoj, získané od podnikateľských subjektov v zahraničí.

R.19 - **Vypĺňajú len organizácie podnikateľského sektoru.** Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov získaných zo zahraničia od podnikateľských subjektov v tej istej skupine podnikov, ak spravodajská jednotka je podnik, ktorý je

súčasťou mnohonárodnej zahraničnej skupiny podnikov.

R.20 - Vypĺňajú len organizácie podnikateľského sektoru. Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov získaných zo zahraničia od iných podnikov mimo skupiny; spravodajská jednotka, ktorá je samostatný podnik a nie je súčasťou skupiny podnikov, uvedie získané prostriedky zo zahraničia od podnikateľských subjektov v tomto riadku.

R.21 - Uvedú sa prostriedky venované na výskum a vývoj získané zo štátnych resp. vládných zahraničných organizácií.

R.22 - Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov získaných od vysokých škôl a výskumných ústavov, kliník fakultných nemocníc a pod., ktoré sú súčasťou vysokých škôl alebo priamo riadené vysokými školami v zahraničí.

R.23 - Uvedú sa prostriedky získané zo zahraničia od súkromných neziskových organizácií, z nadácií, darov a pod.

R.24 - Uvedú sa výdavky hradené z prostriedkov štrukturálnych fondov Európskej únie **znížené o čiastku, ktorá bola uhradená zo štátneho rozpočtu (spolufinancovanie projektov EÚ)**. Prostriedky štátneho rozpočtu použité na predfinancovanie projektov majú byť v tomto riadku zahrnuté.

R.25 - Uvedú sa výdavky na VV hradené z ostatných zdrojov medzinárodných organizácií a inštitúcií a zahraničné fondy.

A.100412

V tomto module sa rozdeľujú celkové výdavky na výskum a vývoj na interné a externé financovanie. Súčet údajov za interné a externé financovanie sa musí rovnať údaju v riadku 1 v stĺpci 1 modulu 25.

R.1 - Interné financovanie zahŕňa všetky prostriedky venované na vnútorný výskum a vývoj z vlastných zdrojov organizácie (financie získané z vlastnej činnosti). V podnikateľskom sektore sú to napríklad rezervy alebo nerozdelené zisky (ktoré neboli distribuované ako dividendy), predaj bežných produktov (iné ako VV), prostriedky získané z finančných trhov, úverov od bánk, rizikový kapitál, atď.). V sektore vysokých škôl interné financovanie zahŕňa napríklad príjmy z poplatkov zo zápisu študentov, celoživotného vzdelávania a príjmy z iných poskytovaných služieb. Konvencia pre medzinárodné porovnanie, uvedená vo Frascati manuáli je, že všeobecné univerzitné fondy (VUF), tzn. dotácie zo štátneho rozpočtu pre vysoké školy, nie sú klasifikované ako vnútorné zdroje ale ako externé vládne zdroje.

Ďalším príkladom interného financovania je, keď výskumný ústav financuje niektoré VV práce prostredníctvom príjmov z licenčných poplatkov a ziskov z predaja tovaru a služieb. Hoci tieto prostriedky sú prijímané od iných jednotiek, nemali by byť považované za transakcie pre VV, ale ako "zachované príjmy", a preto zaradené do interných zdrojov finančných prostriedkov, pretože kupujúci tovaru a služieb kúpu neurobil s úmyslom poskytnúť finančné prostriedky na výskum a vývoj.

Treba poznamenať, že termín „vnútropodnikové“ výdavky na VV nie je synonymom pre „interné“ financovanie VV, keďže nie všetky vnútropodnikové VV aktivity sú financované z vnútorných zdrojov.

Údaj v tomto riadku sa musí rovnať údaju za vlastné zdroje organizácie uvedené v module 27.

R.2 - Externé financovanie zahŕňa prostriedky venované na vnútorný výskum a vývoj zo všetkých ostatných zdrojov (mimo interných) a ďalej sa členia na výmenné (zmluvný výskum, výsledky VV sú poskytnuté financujúcemu subjektu) a na transfer prostriedkov vrátane všeobecných univerzitných fondov (výsledky VV nie sú poskytnuté financujúcemu subjektu). Financie od štátu pre VŠ aj pre rozpočtové organizácie sú externým financovaním – transferom. Granty sú externým financovaním a vo väčšine prípadov výsledky musia byť poskytnuté financujúcemu subjektu, teda sú zmluvným výskumom. Finančné prostriedky z darov a filantropie získané explicitne pre výskum a vývoj sú externé prostriedky.

Aj napriek tomu, že prijímajúca organizácia/podnik môže mať značný priestor v rozhodovaní o tom, ako a kedy sú tieto prostriedky použité v konkrétnych činnostiach vnútorného výskumu a vývoja, zdroj týchto prostriedkov je stále mimo prijímacej jednotky. Čiastka by mala byť vykázaná za obdobie, kedy bola vynaložená na výskum a vývoj a nie kedy bola prijatá. Filantropia od individuálnych darcov pre VV, napríklad s cieľom riešiť výskum pre jednotlivé choroby, je rastúci fenomén. Tieto prostriedky musia byť vykázané ako externý zdroj zo súkromného neziskového sektoru, ktorý zahŕňa aj jednotlivcov. Dary a filantropie obdržané bez požiadavky alebo očakávania, že budú použité pre VV majú byť zaradené do interných zdrojov, ak sú použité pre VV na základe rozhodnutia prijímacej organizácie/podniku.

Konvencia pre medzinárodné porovnanie, uvedená vo Frascati manuáli je, že v podnikateľskom sektore prostriedky získané od iných členov tej istej skupiny podnikov sú považované za externé zdroje.

Tok finančných prostriedkov medzi štatistickými jednotkami na vykonávanie výskumu a vývoja môže byť výmennou formou alebo bez výmeny (prevodom, transferom - granty), tzn. spätného kompenzačného toku výsledkov VV od vykonávateľa VV. Príkladom **výmenného financovania** je financovanie v rámci dohody o spolupráci vo výskume a vývoji. Verejné obstarávanie je jedným z častých foriem poskytovania výmenných prostriedkov na VV. Vládna agentúra projektového financovania výskumu a vývoja prostredníctvom verejného obstarávania sa môže vzdať práva na výsledku výskumu a vývoja, ktorý bol zmluvne zabezpečený s vykonávateľom VV; tieto prostriedky sú však považované za výmenné prostriedky.

V prípade **transferu finančných prostriedkov** na VV z jedného ekonomického subjektu do druhého, financujúci subjekt nevyžaduje žiadny tovar alebo službu na oplátku, a nemá žiadne významné práva na výsledku VV. Patria sem napríklad prostriedky zo štátneho rozpočtu pre VŠ a rozpočtové organizácie, ďalej dary, filantropie, odpúšťanie dlhov atď.

A.28

V tomto module sa uvedú celkové výdavky na výskum a vývoj v rozdelení podľa sociálno-ekonomických cieľov, a to výdavky na VV spolu v stĺ. 1, výdavky hradené zo štátnych zdrojov v stĺ. 2 a výdavky na výskumné a vývojové projekty v stĺpcoch 3 až 10. Súčet riadkov 1 až 14 v stĺpci 1 sa musí rovnať celkovým výdavkom na výskum a vývoj (modul 25 r. 1 stĺ. 1), v stĺpci 2 sa musí rovnať celkovým výdavkom na VV zo štátneho rozpočtu (modul 25 r. 1 stĺ. 2). Súčet riadkov 1 až 14 v stĺpci 3 sa musí rovnať celkovým výdavkom na projekty VV.

Ako praktické pravidlo na zatriedenie prostriedkov venovaných na VV podľa sociálno-ekonomických cieľov treba využiť

nasledujúcu hierarchiu zdrojov informácií:

a) povaha a finalizácia projektov výskumu a vývoja, ako je uvedené v úradnej dokumentácii;

b) ak zdroj popísaný v bode a) nie je použiteľný, potom charakteristika a špecializácia organizácie za predpokladu, že organizácia má jasný mandát na vykonávanie výskumu a vývoja v konkrétnej oblasti (napr. finančné prostriedky pre výskum a vývoj z ministerstva poľnohospodárstva poskytnuté do výskumného centra špecializovaného na výskum a vývoj v oblasti zdravia musí byť klasifikovaný ako „zdravie“, nie ako „poľnohospodárstvo“);

c) ak zdroje informácií popísané v bodoch a) a b) nie sú aplikovateľné, charakteristika financujúcej inštitúcie (napr. financovanie výskumu a vývoja z ministerstva poľnohospodárstva sa má klasifikovať ako výskum a vývoj v poľnohospodárstve).

R.1 - Patria sem výskumy zemskej kôry a plášťa, morí, oceánov, atmosféry a výskum ich využitia. Zahŕňa tiež klimatický a meteorologický výskum, výskum pólů a hydrológiu. Nepatria sem výskumy znečistenia pôdy a výskumy na zlepšovanie pôdy a využitia zeme.

R.2 - Patria sem výskumy kontroly znečistenia, zamerané na identifikáciu a analýzu zdrojov znečistenia a ich príčin a všetkých znečisťujúcich látok, vrátane ich šírenia v životnom prostredí a ich účinkov na človeka a biosféru. Zahŕňa sa sem aj rozvoj monitorovacích zariadení na meranie, elimináciu a prevenciu všetkých druhov znečistenia vo všetkých typoch životného prostredia.

R.3 - Uvedú sa finančné prostriedky vynaložené na civilný vesmírny výskum a technológie. Príslušný výskum v odbore obrany je klasifikovaný v riadku 14. Hoci civilný vesmírny výskum sa vo všeobecnosti nezaobera osobitnými zámermi, často má špecifický cieľ, ako je zvýšenie všeobecných poznatkov (napr. astronómia) alebo súvisí s osobitnými aplikáciami (napr. telekomunikačné satelity).

R.4 - Zahŕňajú sa sem výskumy rozvoja infraštruktúry a krajiny, vrátane výskumu výstavby a plánovania budov. Všeobecnejšie tento sociálno-ekonomický cieľ zahŕňa celý výskum, týkajúci sa všeobecného plánovania využitia krajiny, dopravných a telekomunikačných systémov. Zahŕňa aj výskum ochrany pred škodlivými účinkami na plánovanie miest a vidieka, ale nie výskum iných druhov znečistenia.

R.5 - Zahŕňa výskum výroby, skladovania, prepravy, distribúcie a racionálneho využívania všetkých foriem energie. Taktiež zahŕňa výskum procesov navrhnutých na zvýšenie efektívnosti výroby a distribúcie energie a štúdium zachovania energie.

R.6 - Patrí sem výskum súvisiaci so zvýšením priemyselnej výroby a technológií. Zahŕňa výskum priemyselných výrobkov a ich výrobných procesov, s výnimkou oblastí, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť realizácie iných zámerov (napr. obrana, vesmír, energia, poľnohospodárstvo).

R.7 - Pokrýva výskum, zameraný na ochranu, podporu a zachovanie ľudského zdravia, zahŕňajúc v rámci širokej interpretácie aspekty výživy a hygieny potravín. Celý rozsah zahŕňa preventívnu medicínu, vrátane všetkých aspektov lekárskej a chirurgickej liečby pre jednotlivcov aj skupiny a poskytovanie nemocničnej a domácej starostlivosti, sociálnej medicíny a pediatrický a geriatrický výskum.

R.8 - Patrí sem celý výskum podpory poľnohospodárstva, lesníctva, rybolovu a výroby potravín. Zahŕňa: výskum chemických priemyselných hnojív, biocídov, kontroly biologických pesticídov a mechanizácie poľnohospodárstva; výskum vplyvu poľnohospodárskych a lesníckych činností na životné prostredie; výskum v oblasti rozvoja potravinárskej produktivity a technológií.

R.9 - Zahŕňajú sa sem výdavky na výskum súvisiaci so všeobecným vzdelávaním vrátane odbornej prípravy, pedagogiky a didaktiky, špeciálnym vzdelávaním (pre nadaných, osoby s poruchami učenia, zdravotným postihnutím) a to na všetkých úrovniach vzdelávania - od predškolského až po vysokoškolské.

R.10 - Patrí sem výskum súvisiaci s kultúrnymi, rekreačnými a športovými aktivitami, náboženstvom, umením a taktiež s rozhlasovými, televíznymi a vydateľskými službami.

R.11 - Zahŕňa sa sem výskum súvisiaci s politickou štruktúrou spoločnosti, verejnou správou, sociálnymi zmenami a procesmi, sociálnymi konfliktami, regionálnymi štúdiami a vývoj v oblasti sociálneho zabezpečenia a ochrany špecifických skupín obyvateľstva (príslušníci, delikventi, atď.).

R.12 - Pokrýva celý výskum na vysokých školách.

R.13 - Vyplňajú len výskumno-vývojové inštitúcie patriace do odvetvia podľa SK NACE = 72. Patria sem výdavky, ktoré sú určené na všeobecný pokrok znalostí, ktorý nemožno priradiť k uvedeným špecifickým cieľom.

R.14 - Uvedú sa finančné prostriedky vynaložené na výskum a vývoj pre vojenské účely. Taktiež zahŕňa základný výskum a jadrový a vesmírny výskum, financovaný ministerstvom obrany. Civilný výskum, financovaný ministerstvom obrany, napríklad v odboroch meteorológie, telekomunikácie a zdravia by mal byť klasifikovaný v príslušných sociálno-ekonomických cieľoch.

S.3-10 - Sú výdavky na cieľovo orientované činnosti, zamerané na rozvoj poznania, na výrobné, technologické a ostatné inovácie, ktoré smerujú hlavne na špecifické problémy štátu, na posilnenie exportu, na podporu malého a stredného podnikania, na zlepšenie životného prostredia atď.

S.4 - Sú projekty výskumu a vývoja neinvestičného fondu na podporu výskumu a vývoja zriadeného Ministerstvom hospodárstva SR - t. j. Inovačný fond.

S.5 - Ide o projekty v zmysle zákona č. 185/2009 o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov; uvedú sa priame stimuly pre VV (dotácie zo ŠR).

S.6 - Štátne programy výskumu a vývoja, ktoré riešia kľúčové problémy rozvoja a napĺňania potrieb spoločnosti. Štátny program bližšie špecifikuje oblasť vedy a techniky, v ktorej sa má sústrediť, prípadne zintenzívniť výskum a vývoj so zámerom dosiahnuť zvýšenie jej ekonomickej a spoločenskej prospešnosti a prispieť k dosiahnutiu jej vysokej úrovne a medzinárodného uznania. Schvaľuje ho vláda. Štátne programy rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja sú zamerané na vytváranie lepších podmienok na riešenie projektov výskumu a vývoja najmä prostredníctvom modernizácie a skvalitňovania technickej infraštruktúry výskumu a vývoja, zvyšovania kvalifikovanosti zamestnancov uskutočňujúcich

výskum a vývoja a pod.

S.7 - Sú projekty výskumu a vývoja podporované Agentúrou na podporu výskumu a vývoja v zmysle zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

S.8 - Sú projekty výskumu a vývoja financované ústrednými orgánmi štátnej správy v zmysle §11 ods.2 písm. c) zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov - sú finančné prostriedky poskytované na úhradu výdavkov výskumu a vývoja rozpočtových organizácií, príspevky na výskum a vývoj príspevkovým organizáciám a dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom na výskum a vývoj (podľa § 8 ods. 1 písm. a), § 8 ods. 2 a § 9 ods. 4 písm. f) zákona č. 523/2004 Z. z.), ktoré sú v rozsahu ich zriaďovateľskej alebo vecnej pôsobnosti.

S.9 - Ide o projekty na podporu výskumu, vývoja a inovácií podporované zo štrukturálnych fondov - z OP Výskum a vývoj, OP Vzdelávanie, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a pod.; uvádza sa iba časť výdavkov uhradená zo štátneho rozpočtu (spolufinancovanie projektov EÚ).

S.10 - Ostatné typy projektov výskumu a vývoja (napr. rámcový program Horizont 2020).

A.33

Tento modul vyplňajú spravodajské jednotky v tom prípade, ak vykonávali výskum a vývoj v uvedených vybraných oblastiach.

R.1 - Uvedie sa tá časť celkových vnútorných výdavkov na výskum a vývoj z riadku 1 modulu 25, ktorá súvisela s výskumom a vývojom informačných a komunikačných technológií (nasledujúcich produktov podľa Klasifikácie produktov podľa činností (CPA 2008): **26.1 Elektronické komponenty a dosky** (elektrónky a trubice so žeravenou katódou, so studenou katódou alebo s fotokatódou, vrátane CRT obrazoviek; diódy a tranzistory; elektronické integrované obvody; zvukové, obrazové, sieťové a podobné karty do zariadení na automatické spracovanie údajov; čipové karty), **26.2 Počítače a periférne zariadenia** (prenosné zariadenia na spracovanie údajov s hmotnosťou menšou alebo rovnou 10 kg, napr. laptopy a notebooky; digitálny asistent a podobné počítače; terminály POS, ATM a podobné zariadenia, ktoré sa dajú napojiť na zariadenia na spracovanie údajov alebo na sieť; vstupné alebo výstupné jednotky, tiež obsahujúce pod spoločným krytom aj pamäťové jednotky; monitory a projektory používané najmä v systéme automatizovaného spracovania údajov; jednotky s dvomi alebo viacerými nasledujúcimi funkciami: tlačenie, snímanie, kopírovanie, faxovanie; pamäťové jednotky a pod.), **26.3 Komunikačné zariadenia** (vysielacie prístroje rádiové alebo televízne, televízne kamery; elektrické prístroje na drôtovú telefóniu alebo telegrafiu, videotelefony; časti a súčasti elektrických telefónnych alebo telegrafických prístrojov; poplachové zariadenia na ochranu proti krádeži alebo požiaru a podobné prístroje), **26.4 Spotrebná elektronika - audiovizuálne prístroje a zariadenia** (rozhlasové prijímače; televízne prijímače, tiež kombinované s rádiovými prijímačmi alebo zariadeniami na záznam alebo reprodukciu zvuku alebo obrazu; časti a súčasti zvukových a obrazových zariadení); **26.8 Magnetické a optické médiá** (magnetické médiá, nenahrané, okrem kariet s magnetickým prúžkom; optické médiá, nenahrané; karty s magnetickým prúžkom), **61 Telekomunikácie** (služby drôtových telekomunikácií; služby bezdrôtových telekomunikácií; satelitné telekomunikačné služby; ostatné telekomunikačné služby), **62 Služby v oblasti počítačového programovania, poradenstva a súvisiace služby** (počítačové programovanie; návrh a vývoj informačných technológií; originály softvéru; originály softvéru počítačových hier; ostatné originály softvéru), **63.1 Spracovanie údajov, poskytovanie serverového priestoru na internete a súvisiace služby; webový portál** (zabezpečenie videotoku; zabezpečenie audiotoku; zabezpečenie reklamného priestoru alebo času na internete).

R.2 - Zahŕňa sa sem vývoj softvéru, ak predstavuje vedecko-technický pokrok. Napríklad nové poučky a algoritmy počítačovej vedy, nové alebo významne zmenené operačné systémy, programovacie jazyky, aplikačné programy, vývoj internetovej technológie a pod.

R.3 - Uvedie sa tá časť celkových vnútorných výdavkov na výskum a vývoj z riadku 1 modulu 25, ktorá bola venovaná na výskum v oblasti biotechnológií. Definícia biotechnológií je nasledujúca: aplikácia vedy a techniky na živé organizmy ako aj na časti, výrobky a modely z nich s cieľom zmeniť živé alebo neživé materiály na produkciu poznatkov, tovarov a služieb. Indikatívna, nevyčerpávajúca definícia je založená na zozname:

- DNA (kódovanie): genomika, farmako-genetika, génové vzorky, sekvenovanie /syntéza/ amplifikácia DNA, genetické inžinierstvo.
- Proteíny a molekuly (funkčné bloky): sekvenovanie /syntéza peptidov/ proteínov, gluko-inžinierstvo lipidov / proteínov, proteomika, hormóny a rastové faktory, receptory /signalizácia/ feromóny buniek.
- Kultúra a inžinierstvo buniek a tkanív: kultúra buniek / tkanív, inžinierstvo tkanív: kultúra buniek / tkanív, inžinierstvo tkanív, hybridizácia, bunková fúzia, vakcínové / imúnne stimulanty, manipulácia s embryami.
- Spracovateľské biotechnológie: bioreaktory, fermentácia, bioprocesy, bioextrakcia, biozmäkčovanie, biobielenie, biosírenie, biočistenie a biofiltrácia.
- Sub-bunkové organizmy: génová terapia, vírusové vektory.

R.4 - Uvedie sa tá časť celkových vnútorných výdavkov na výskum a vývoj z riadku 1 modulu 25, ktorá bola venovaná na výskum nových materiálov, ktorých použitie môže byť nové pre trh alebo pre podnik.

R.5 - Uvedie sa tá časť celkových vnútorných výdavkov na výskum a vývoj z riadku 1 modulu 25, ktorá bola venovaná na výskum v oblasti nanotechnológií a nanomateriálov. Nanotechnológie sú technológie zaoberajúce sa najmenšími častkami hmoty, s ktorými je možné manipulovať. Napríklad nanoelektronika pri vývoji tranzistorov, diód a pod. pre minimalizáciu veľkosti počítačov, ďalej optoelektronika - optoelektronické vlastnosti polovodičov, receptorové povrchy biosenzorov pre biologické systémy, nové mikroskopické techniky. Nanotechnológie môžu byť interdisciplinárne odbory, môžu zlučovať fyziku, informatiku, elektroniku, biológiu, biotechnológiu, chémiu a pod.

A.34

Vypĺňajú len spravodajské jednotky patriace do podnikateľského sektoru. V tomto module uvedú výdavky na výskum a vývoj (VV) v rozdelení podľa **Klasifikácie výslednej produkcie výskumu a vývoja**, tzn. podľa povahy výrobkov alebo služieb, v ktorých budú výsledky VV využívané (integrované). Do stĺpca 1 sa uvedie kód z klasifikácie výslednej produkcie VV, tzn. zo zoznamu uvedenej v tabuľke nižšie. Tento zoznam je založený na klasifikácii produkcie CPA, ktorej plná verzia je dostupná na webovej stránke ŠÚ SR a na trojmiestnej úrovni zodpovedá Štatistickej odvetvovej klasifikácii SK NACE. Kód výslednej produkcie nemusí súhlasiť s prevažujúcou činnosťou sledovanej spravodajskej jednotky, ani subjektu, ktorý bude výsledky VV používať. Pre identifikáciu výslednej produkcie danej výskumnej a vývojovej činnosti sa použije nasledujúce pravidlo: ak spravodajská jednotka vykonáva daný výskum a vývoj pre svoje účely, ako výsledná produkcia sa uvedie jej hlavná činnosť, alebo jej vedľajšia činnosť podľa Štatistickej odvetvovej klasifikácie SK NACE (3-miestny kód z tabuľky nižšie). Ak výsledky výskumu budú používané iným podnikom alebo viacerými podnikmi, patriacimi do rôznych odvetví, tie odvetvia sa identifikujú podľa kódu výslednej produkcie uvedenej v nasledujúcej tabuľke:

Klasifikácia výslednej produkcie výskumnej a vývojovej činnosti

Kód	Názov položky	Kód	Názov položky
010	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	430	Špecializované stavebné práce
020	Lesníctvo a ťažba dreva	450	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov
030	Rybolov a akvakultúra	460	Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov
050	Ťažba uhlia a lignitu	465	Veľkoobchod so zariadeniami pre informatiku a komunikácie - IKT
060	Ťažba ropy a zemného plynu	470	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov
070	Dobývanie kovových rúd	490	Pozemná doprava a doprava potrubím
080	Iná ťažba a dobývanie	500	Vodná doprava
090	Pomocné činnosti pri ťažbe	510	Letecká doprava
100	Výroba potravín	520	Skladové a pomocné činnosti v doprave
110	Výroba nápojov	530	Poštové služby a služby kuriérov
120	Výroba tabakových výrobkov	550	Ubytovanie
130	Výroba textilu	560	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev
140	Výroba odevov	581	Vydávanie kníh, periodík a iné nakladateľské činnosti
150	Výroba kože a kožených výrobkov	582	Nakladateľstvo v oblasti softvéru
160	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	590	Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok
170	Výroba papiera a papierových výrobkov	600	Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie
181	Tlač a služby súvisiace s tlačou	610	Telekomunikácie
182	Reprodukcia záznamových médií	620	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby
190	Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	631	Spracovanie dát, poskytovanie serverového priestoru na internete a súvisiace služby; webový portál
200	Výroba chemikálií a chemických produktov	639	Ostatné informačné služby
210	Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	640	Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia
220	Výroba výrobkov z gumy a plastu	650	Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia
230	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	660	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia
241	Výroba a spracovanie železa, ocele a ferozliatin	680	Činnosti v oblasti nehnuteľností
244	Výroba a spracovanie drahých a neželezných kovov	690	Právne a účtovnícke činnosti
250	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	700	Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia
254	Výroba zbraní a munície	710	Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy

261	Výroba elektronických komponentov a dosiek	721	Výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied
262	Výroba počítačov a periférnych zariadení	722	Výskum a experimentálny vývoj v oblasti spoločenských a humanitných vied
263	Výroba komunikačných zariadení	730	Reklama a prieskum trhu
264	Výroba spotrebnej elektroniky	740	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti
265	Výroba nástrojov a zariadení na meranie, testovanie a navigovanie; hodín a hodínok	750	Veterinárne činnosti
266	Výroba prístrojov na ožarovanie, elektromedicínskych a elektroterapeutických prístrojov	770	Prenájom a lízing (okrem lízingu duševného vlastníctva)
267	Výroba optických nástrojov a fotografických prístrojov	780	Sprostredkovanie práce
268	Výroba magnetických a optických médií	790	Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti
270	Výroba elektrických zariadení	800	Bezpečnostné a pátracie služby
280	Výroba strojov a zariadení i. n.	810	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou
290	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	820	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti
301	Stavba lodí a člnov	840	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie
302	Výroba železničných lokomotív a vozového parku	850	Vzdelávanie
303	Výroba lietadiel a kozmických lodí a podobných zariadení	860	Zdravotníctvo
304	Výroba vojenských bojových vozidiel	870	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)
309	Výroba dopravných prostriedkov i. n.	880	Sociálna práca bez ubytovania
310	Výroba nábytku	900	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti
320	Iná výroba	910	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení
325	Výroba lekárskeho a dentálnych nástrojov a potrieb	920	Činnosti herní a stávkových kancelárií
330	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	930	Športové, zábavné a rekreačné činnosti
350	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	940	Činnosti členských organizácií
360	Zber, úprava a dodávka vody	950	Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti
370	Čistenie a odvod odpadových vôd	951	Oprava počítačov a komunikačných zariadení
380	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	960	Ostatné osobné služby
390	Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom	970	Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu
410	Výstavba budov	980	Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie
420	Inžinierske stavby	990	Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

A.35

Tento modul **vypíňajú len spravodajské jednotky patriace do podnikateľského a štátneho sektora**. Zahŕňa výdavky na externý (vonkajší) výskum a vývoj (VV) na rozdiel od modulov 25-28, 100412, 33, 34 a 100277, ktoré zahŕňajú výdavky na interný (vnútorný) VV. **Výdavky na externý VV** sú finančné prostriedky, ktoré spravodajská jednotka zaplatila inej organizácii alebo jednotlivcovi (vykonávateľovi VV) za uskutočnenie VV počas sledovaného obdobia. Zahŕňa to zaobstaranie VV vykonávaného inými jednotkami ako aj granty poskytované iným jednotkám na vykonávanie VV. Výdavky na externý VV sa nezahŕňujú do vnútorných výdavkov na VV uvedených v moduloch 25-28, 100412, 33, 34 a 100277.

Aby nedošlo k duplicitnému vykazovaniu, je dôležité rozlíšiť výdavky na vnútorný a vonkajší výskum. Hraničná čiara medzi internými a externými výdavkami nie je vždy jasná, najmä pri obstarávaní služieb výskumu a vývoja. Pre identifikovanie, či ide o vnútorné alebo externé výdavky na VV, pomôže vzťah medzi spravodajskou jednotkou a osobami (subjektmi) vykonávajúcimi VV mimo organizácie. Podľa Frascati manuálu platí nasledujúce praktické kritérium:

- **zaobstaranie služieb pre vnútorný výskum a vývoj** (služba nemusí byť nevyhnutne VV) na základe kontraktu s jednotlivcom alebo podnikom naznačuje úzky vzťah s externým výskumno-vývojovým personálom; príslušné výdavky sú považované za **interné výdavky** a sú uvedené **v module 25 v bežných výdavkoch**;

- v prípade financovania **výskumno-vývojovej práce vykonanej mimo organizácie nezávislou jednotkou** (ale nie ako integrovaná súčasť výskumných a vývojových projektov spravodajskej jednotky) sa predpokladá, že spravodajská jednotka nie je v úzkom kontakte s výskumno-vývojovým personálom, vtedy ide o **externé výdavky na VV**, ktoré sa zahŕňajú **do tohto modulu**.

B. Vplyv pandémie COVID-19 na výskum a vývoj

B.100536

Na otázku odpovedajú všetky spravodajské jednotky bez ohľadu na to, či mali v roku 2021 výskumno-vývojovú činnosť. Ak spravodajská jednotka z dôvodu pandémie COVID-19 nevykonávala žiadny výskum a vývoj, odpoveď na otázku uvedie "áno", na ostatné otázky a moduly formulára neodpovedá. Ak spravodajská jednotka nevykonávala žiadny výskum a vývoj z iného dôvodu ako pandémia, na otázku odpovie „nie“, na ostatné otázky a moduly formulára neodpovedá. Ak spravodajská jednotka v roku 2021 vykonávala výskum a vývoj, odpoveď na otázku uvedie "nie" a vyplní všetky otázky a moduly formulára.